

Finanstilsynet
Juridisk kontor
Århusgade 110
2100 København Ø

hoeringer@fnet.dk
belhvl@fnet.dk

Dato: 24. august 2016

Forslag til lov om ændring af lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask og finansiering af terrorisme (hvidvaskloven)

Den danske Fondsmæglerforening har modtaget Finanstilsynets høring af 13. juli 2016 vedrørende ovennævnte lovforslag. Foreningen skal i den forbindelse kvittere for, at der er givet en relativt lang høringsfrist på knap halvanden måned.

Fondsmæglerforeningen støtter generelt tiltag, der styrker indsatsen mod, at kriminelle misbruger danske virksomheder og det finansielle system til hvidvask af penge og terrorfinansiering, og at forhindre, at den finansielle stabilitet og tilliden til det finansielle system skades som følge af misbrug af finansielle institutioner til hvidvask og finansiering af terrorisme.

Implementeringen af EU-regler bør dog i den forbindelse, i overensstemmelse med regeringens politik, ske på en så afbalanceret og hensigtsmæssigt måde som muligt.

Fondsmæglerforeningen har derfor med tilfredshed noteret, at lovforslaget ”som udgangspunkt [er] udtryk for direktivnær gennemførelse” af 4. hvidvaskdirektiv, jf. de almindelige bemærkninger afsnit 8. Som også angivet i lovbemærkningerne side 100 lægges der dog på en række punkter op til en overimplementering af direktivets regler.

Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Af lovforslagets afsnit 5 om økonomiske og administrative byrder for erhvervslivet fremgår, at det anslås, at lovforslaget får økonomiske konsekvenser i form af øvrige efterlevelseseomkostninger for erhvervslivet på 228.000.000 kr. og administrative konsekvenser i form af løbende administrative byrder for ca. 255.000.000 kr. samt administrative omstillingsomkostninger for ca. 1,2 mia. kr. for de af loven omfattede virksomheder.

Den danske Fondsmæglerforening

Børsen
1217 København k
Telefon 3374 6000
Telefax 3374 6001
www.fondsmaeglerforeningen.dk
info@fondsmaeglerforeningen.dk

I dette lys finder Fondsmæglerforeningen, at Folketinget bør gøre sit ypperste for at begrænse de byrder, lovforslaget medfører for virksomheder omfattet af lovforslaget – og i sidste ende disses kunder.

Foreningen foreslår derfor, at Finanstilsynet – som supplement til de mere generelle bemærkninger om lovforslagets forhold til EU-retten – til brug for Folketingets behandling af lovforslaget udarbejder en specifik oversigt over de bestemmelser i lovforslaget, der medfører en overimplementering af direktivet, eller hvor lovforslaget ikke udnytter den fleksibilitet, som direktivet tillader. Herved lettes Folketingets politikeres arbejde med at vurdere, hvilke krav i loven, der er strengt nødvendige i kampen mod hvidvask og terrorisme, og hvilke, der kan undværes.

Risikobaserede regler

Fondsmæglerforeningen støtter, at reglerne med lovforslaget ændres til at være mere risikobaserede, hvorved rammerne for et mere fleksibelt system sættes, således at bl.a. foreningens medlemmer får mulighed for at fokusere indsatsen mod de egentlige risikoområder. Det risikobaserede system indebærer samtidig, at ”tilsynsmyndighederne efter loven skal udøve et risikobaseret tilsyn”, hvor der ”skal tages hensyn til det skøn, som den enkelte virksomhed eller person overlades i lovforslaget”, jf. lovforslagets side 38.

Foreningen forventer på baggrund af denne meget klare udmelding, at tilsynet også i praksis overlader et rimeligt skøn til de af loven omfattede virksomheder.

Vejledninger

Finanstilsynet har udarbejdet en vejledning om den gældende hvidvasklov.

Fondsmæglerforeningen foreslår, at Finanstilsynet hurtigst muligt efter vedtagelsen af loven i Folketinget opdaterer vejledningen, så den afspejler den nye lov. Dette vil hjælpe med forventningsafstemningen i forholdet mellem virksomheder og tilsynsmyndigheder, ligesom det vil reducere usikkerheden omkring anvendelsen af de nye regler (særligt i forhold til overgangen til risikobaserede regler) og dermed virksomhedernes omkostninger.

Lovforslagets enkelte bestemmelser

§ 10 - U hensigtsmæssig formulering i lovbemærkningerne side 145

Ændringsforslag: Sætningen, ”Virksomheden eller personen skal være overbevist om, at kunden er den, som kunden udgiver sig for at være”, skal udgå.

Baggrund for ændringsforslag: Af bemærkningerne side 145 fremgår i relation til

kundekendingsprocedurerne, at ”Virksomheden eller personen skal være overbevist om, at kunden er den, som kunden udgiver sig for at være. Der må derved ikke være omstændigheder, der kan give anledning til tvivl om kundens identitet”.

Umiddelbart er citeret ét krav, idet anden sætning anføres at være en uddybning/eksemplificering af første. De to sætninger kan dog let indebære, at der reelt bliver tale om et dobbelt krav, idet begrebet ”overbevist om” i modsætning til ”give anledning til tvivl” har et særdeles subjektive præg. Dette er ikke hensigtsmæssigt.

§§ 10-21 – Generelt om kundekendingsprocedurer

Reglerne om kundekendingsprocedurer er væsentlige, idet fondsmæglerselskaber, advokatkontorer m.v. vil have væsentlige omkostninger forbundet med at udføre procedurerne.

Det bør derfor tilsigtes, at reglerne er så klare og smidige som muligt, og direktivet ikke overimplementeres i forhold til kundekendingsprocedurerne.

§ 10, nr. 1 – tilsyneladende overimplementering i lovbemærkningerne side 146

Ændringsforslag: Følgende sætninger fjernes fra lovbemærkningerne side 146:

- ”Dette betyder, at der løbende og med et passende interval skal ske kontrol af, om de oplysninger, en virksomhed eller person har om kunden, er korrekte”.
- ”Intervallerne kan dog fastsættes ud fra en risikovurdering, og der kan differentieres mellem kunder med begrænset og øget risiko, jf. § 11, stk. 4”.

Baggrund for ændringsforslag: De to sætninger risikerer efter foreningens opfattelse at indebærer en udvidelse og overimplementering af pligten til at foretage kundekendingsprocedurer efter § 10, nr. 1

Kravet efter § 10, nr. 1, er, at kundekendingsprocedurerne skal foretages, når der etableres en forretningsmæssig forbindelse, en kundes relevante omstændigheder ændrer sig og i øvrigt på passende tidspunkter i kundeforholdet. At kundekendingsprocedurerne samtidig skal foretages ”løbende og med passende interval” kan hverken genfindes i § 10, nr. 1, eller de bagvedliggende regler i direktivet.

§ 11, stk. 1, nr. 1, litra c - U hensigtsmæssigt, at Erhvervsstyrelsens virksomhedsregister ikke er tilstrækkeligt

Ændringsforslag: Bemærkningerne side 150 tilpasses, således at virksomheder ved kundekendingsprocedurer efter § 11, stk. 1, nr. 1, litra c, kan nøjes med at henholde sig til Erhvervsstyrelsens virksomhedsregister.

Baggrund for ændringsforslag: En kontrol af Erhvervsstyrelsens register over juridiske

personers reelle ejere skal være tilstrækkelig. Herved undgås, at virksomhederne hver gang, de anvender Erhvervsstyrelsens register, samtidig skal foretage en risikovurdering af, om dette er tilstrækkeligt i det konkrete kundeforhold.

§ 48 – overimplementering ved regler om offentliggørelse

Ændringsforslag: Reglerne om virksomheders offentliggørelsespligt fjernes fra lovforslaget.

Baggrund for ændringsforslag: Det angives i bemærkningerne til § 48, at bestemmelsen gennemfører artikel 59, stk. 1 og stk. 2, litra a, samt artikel 60 i 4. hvidvaskdirektiv.

§ 48, stk. 3 og 4, pålægger virksomheder omfattet af Finanstilsynets tilsyn at offentliggøre visse reaktioner på virksomhedens hjemmeside efter nærmere fastsatte regler. Samtidig vil der ske offentliggørelse på Finanstilsynets hjemmeside.

Det forhold, at virksomhederne pålægges at offentliggøre oplysninger på deres hjemmeside, er en klar overimplementering af direktivets bestemmelser, hvad Finanstilsynet da heller ikke lagde skjul på i forbindelse med dialogmøde om den nye hvidvasklov hos Finanstilsynet den 15. august 2016.

Det kan undre, at Finanstilsynet og Erhvervs- og Vækstministeren mener, at der behov for en ”ekstra” offentliggørelse og dermed administrativ byrde, når oplysningerne allerede vil fremgå af Finanstilsynets hjemmeside, som flittigt benyttes af bl.a. journalister til omtale af afgørelser på området.

§ 74 – ikrafttrædelsesdato

Ændringsforslag 1: Ikrafttrædelsesdatoen udskydes.

Ændringsforslag 2: Det skal i lovbemærkningerne angives, at tilsynsmyndighederne i særlige tilfælde kan tage hensyn til regelsættets kompleksitet i forbindelse med deres tilsyn i perioden umiddelbart efter lovens ikrafttrædelse.

Baggrund for ændringsforslagene: Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. januar 2017, selvom implementeringsfristen først er den 26. juni 2017.

Baggrunden herfor er ifølge de almindelige bemærkninger afsnit 2, at Rådet og Kommissionen ”blandt andet i lyst af terrorhandlingerne i Paris i november 2015 som en del af en handlingsplan til styrkelse af indsatsen mod hvidvask og terrorfinansiering [har] opfordret medlemsstaterne til at implementere inden udgangen af 2016”. Foreningen er selvsagt enig i vigtigheden af, at hvidvask og finansiering af terrorisme bekæmpes effektivt.

Der er imidlertid tale om et omfattende lovforslag (285 sider), hvortil kommer bekendtgørelser og vejledninger, der først kan udstedes efter, at loven er vedtaget i Folketinget ultimo 2016.

Det giver de af loven omfattede virksomheder 1-2 måneder til at indrette deres forretningsgange, så de overholder et teknisk tungt og kompliceret lovgivningskompleks. Det indebærer selvsagt en risiko for, at en lang række særligt mindre virksomheder ikke har mulighed for at være klar til overholdelse af lovgivningen pr. 1. januar 2017, ligesom den sammenpressede proces vil øge virksomhedernes omkostninger. Dette i en situation, hvor der allerede gælder et omfattende regelsæt om foranstaltninger mod hvidvask og finansiering af terrorisme.

Med venlig hilsen

Marianne Settnes
Formand